

Nr. A81/005

22 september 1981

SOWJETVREDESCOMITÉ ONTVANGT NEDERLANDSE VREDESELEGATIE

Van 5 tot 12 september was een uit acht personen bestaande delegatie van het Samenwerkingsverband Stop de N-bom - Stop de Kernwapenwedloop op bezoek in de Sowjet-Unie. Deze delegatie, die voor het merendeel uit CPN-ers bestond, heeft daar onder aanvoering van de secretaris van het Samenwerkingsverband en CPN-districtsbestuurder besprekingen gevoerd met het Sowjetcomité voor de Verdediging van de Vrede en met voorzitter van de Kamer van Nationaliteiten van het Sowjetparlement.

Onderwerp van gesprek vormde het recente Amerikaanse besluit over de productie van de N-bom en - naar mag worden aangenomen - de acties die daartegen kunnen worden ondernomen. Na terugkeer verklaarde delegatieleider te verwachten dat de Sowjet-Unie zelf dit wapen niet zal gaan produceren en dat Moskou een diplomatiek offensief zal gaan voeren om via internationale afspraken een verbod op de N-bom tot stand te brengen.

De delegatie van het Samenwerkingsverband maakte de reis naar Moskou als gast en op kosten van het Sowjetcomité voor de Verdediging van de Vrede, een organisatie die - zo werd in een deel van de Nederlandse pers geschreven - zichzelf beschouwt als "een vrucht van particulier initiatief" en die voor zijn financiën aangewezen zou zijn op collectes onder de Sowjetbevolking.

Dit Sowjetvredescomité, dat in 1949 werd opgericht met het doel de activiteiten te coördineren van de vredesbewegingen in de Sowjet-Unie, is in werkelijkheid beslist niet een min of meer op eigen gezag handelende organisatie. In het door het Sowjetrussische persbureau Novosti uitgegeven Yearbook USSR van 1980 wordt dit Vredescomité genoemd bij de zg. openbare organisaties, waarin volgens de Grondwet van 1977 " .... (de) CPSU de leidende macht .... en kern (vormt)". Daarmee staat dus vast dat in het Sowjetbestel het Comité voor de Verdediging van de Vrede, net als alle andere "openbare" organisaties verplicht functioneert onder toezicht van de CPSU en zich te houden heeft aan de vanuit de partij gegeven richtlijnen. Voorzover het de op het buitenland gerichte activiteiten

betreft zal dit Sowjet-vredescomité zich daarom moeten richten naar de CPSU-CC-afdeling Buitenland, o.l.v. plv. Politburolid en CC-secretaris , het partijonderdeel dat belast is met de voortdurende contrôle op de uitvoering van het internationale beleid van de CPSU. Als het gaat om de binnenlandse activiteiten van dit Sowjetvredescomité dan zal vooral de CC-Afdeling Propaganda deze controlerende, sturende en eventueel corrigerende taak hebben uit te voeren. Deze functionele relaties tussen het Sowjetcomité voor de Verdediging van de Vrede en beide genoemde CC-Afdelingen vinden, zoals gebruikelijk binnen het Sowjetmodel, hun neerslag in de bestuursbezetting van het vredescomité. Wat de CC-Afdeling Propaganda betreft wordt deze relatie o.m. belichaamd in de persoon van voorzitter van het vredescomité. is n.l. ook lid van het Presidium van de Vereniging voor Kennis (Znaniye), een organisatie die zich bezighoudt met de binnenlandse agitatie en propaganda. Significat is in dit verband ook de vertegenwoordiging van de op het terrein van de binnenlandse propaganda werkzame persorganen binnen het bestuur van het vredescomité. Zo is politiek Prawda-commentator (en -adviseur) een van de eerste vice-voorzitters van dit comité en is hoofdredacteur van het Schrijversbondtijdschrift October een van de vice-voorzitters. Diezelfde functie wordt ook vervuld door politiek commentator van het regeringsblad Izwestia, terwijl daarnaast de hoofdredacteur van het blad Yunost en de plv. hoofdredacteur van het CPSU-CC-blad Sowjetskaya Rossya een zetel bekleden binnen het presidium van het vredescomité. De relatie met de CC-Afdeling Buitenland blijkt het meest duidelijk uit het optreden als eerste vice-voorzitter in het vredescomité van , die binnen die CC-Afdeling de eerste verantwoordelijke is voor de internationale vredesbeweging en als zodanig intensief heeft samengewerkt met de CPN-leiding bij haar campagnes tegen de neutronen- en TNF-wapens. Vice-voorzitter van het vredescomité is verder , die in 1977 als medewerker van de CC-Afdeling Buitenland in het tweede augustus-nummer van het gezaghebbende weekblad Nowoye Wremia het startsein gaf tot de internationale "Stop de Neutronenbom"-campagne. Diezelfde functie van vice-voorzitter wordt ook vervuld door , die plv. directeur is van het Amerika-Instituut van de Sowjetacademie van Wetenschappen, een instituut dat nauw samenwerkt met de CC-Afdeling Buitenland. 's superieur, de directeur van het Amerika-Instituut , die lid is van het CC-CPSU en algemeen wordt aangeduid als -adviseur, is bovendien lid van het comité-presidium.

Deze verwevenheid van relaties tussen het Sowjetvredescomité en het CPSU-apparaat samen met het gegeven dat dit vredescomité een z.g. openbare organisatie is in de zin van de Grondwet, staan er voldoende borg voor dat de comité-activiteiten volledig afgestemd worden op het buitenlandse politieke beleid van de Sowjet-Unie.